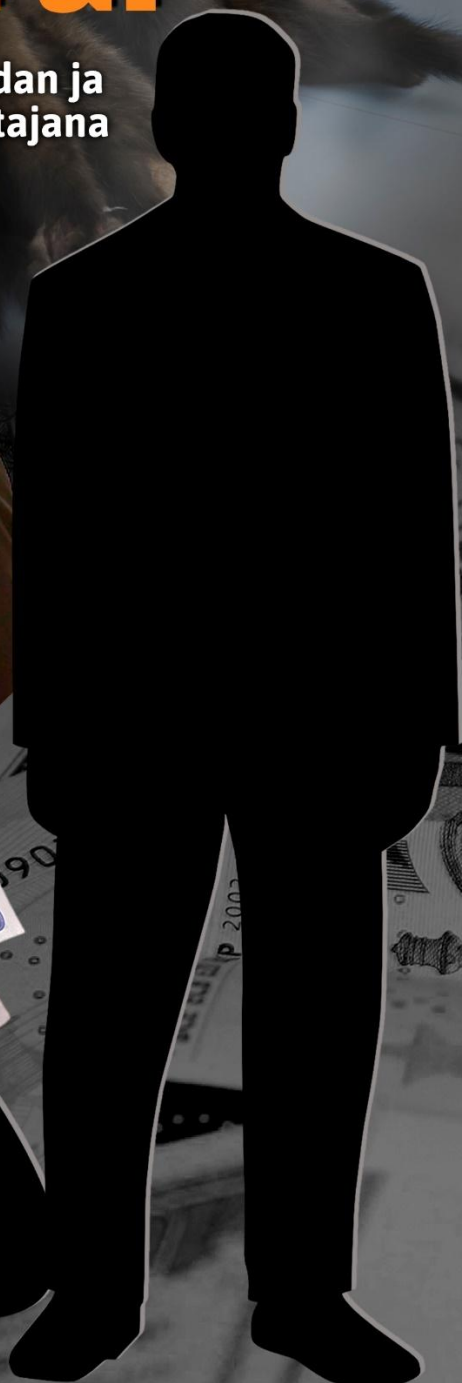

SEY
SUOMEN ELÄINSUOJELU

Tapaus FiFur

Suomalainen turkisala hyökkäyssodan ja ihmisoikeusloukkausten mahdollistajana

Sisällysluettelo

1. Johdanto	3
2. Turkisalan kaupankäynti Venäjällä 24.2.2022 jälkeen	4
2.1 Ylen uutisointi 2.6.2023	4
2.2 SEY:n tekemät lisäselvitykset Ylen artikkelin pohjalta	5
2.2.1 Nahkojen viennit Venäjälle 24.2.2022 jälkeen	5
2.2.2 Nahkojen tuonnit Venäjältä 24.2.2022 jälkeen.....	7
3. Mikhail Gutseriev	7
3.1 Yleistä	7
3.2 Lukašenkan pitkäaikainen ystävä	8
3.3 Putinin palkitsema oligarkki	9
4. Gutserievin osallisuus Venäjän hyökkäyssotaan	10
5. Gutserievin osallisuus Valko-Venäjän ihmisoikeusloukkauksiin	11
6. Gutserieviin kohdistetut pakotteet	12
6.1 Pakotteet Valko-Venäjän ihmisoikeusloukkauksista.....	12
6.2 Pakotteet liittyen Venäjän hyökkäyssotaan Ukrainassa	14
7. Gutserievin turkibusnes	15
7.1 Gutserievin taustoista turkisalalla	15
8. Gutseriev Saga Fursin kumppanina	16
8.1 Saltykovskyn turkibusfarmi Saga Fursin joulukuun 2018 huutokaupassa.....	16
8.2 Saltykovskyn turkibusfarmi Saga Fursin huutokaupoissa 2019–2021	17
8.3 Vuodet 2022 ja 2023	18
8.4 Vuosi 2024.....	20
9. YHTEENVETOA KAPPALEISTA 2-8	20
9.1 Vienti Venäjälle hyökkäyssodan aikana	20
9.2 Saga Furs Oyj:n harjoittama kaupankäynti Gutserievin yhtiön kanssa.....	21
10. Pohdintaa Fifurin rikosoikeudellisesta vastuusta	21

10.1	Asiaan sovellettavat säännökset	21
10.2	Tapauksen tosiseikat rikosprosessin näkökulmasta	22
10.3	Säännöstelyrikos & tahallisuus.....	23
10.4	Johtopäätökset	25
11.	FIFUR- konsernin yritysvastuu	25
11.1	Tytäryhtiö Saga Furs Oyj:n toimintaperiaatteet	25
11.2	Johtopäätökset	26
	LIITELUETTELO	27

1. Johdanto

SEY Suomen eläinsuojelu on tehnyt selvitystyötä, jossa on pyritty löytämään vastauksia seuraaviin kysymyksiin:

1. Mitkä turkisan yritykset ovat käyneet vienti- tai tuontikauppaa venäläisten toimijoiden kanssa 24.2.2022¹ jälkeen?
2. Ovatko FIFUR-konsernin toimijat tehneet yhteistyötä kansainvälisten pakotteiden piirissä olevien luonnollisten henkilöiden tai näiden määräysvallassa olevien yhtiöiden kanssa ennen tai jälkeen hyökkäyssodan käynnistymisen? Jos ovat, kenen kanssa ja millaista yhteistyötä?
3. Jos FIFUR-konsernin toimijat ovat tehneet yhteistyötä kansainvälisten pakotteiden piirissä olevien luonnollisten henkilöiden tai näiden määräysvallassa olevien yhtiöiden kanssa, kuinka tämä yhteistyö suhtautuu rikoslaissa säädetyn säännöstelyrikoksen tunnusmerkistöön ja FIFUR-konsernin omiin vastuullisuusperiaatteisiin.

KAPPALEESSA 2 esitellään Suomeen rekisteröidyt yhtiöt, jotka ovat SEY:n hankkimien lähdetietojen mukaan käyneet turkiksilla kauppaa venäläisten toimijoiden kanssa 24.2.2022 jälkeen.

KAPPALEET 3–8 pyrkivät vastaamaan kysymykseen siitä, onko FIFUR tehnyt yhteistyötä kansainvälisten pakotteiden piirissä olevien henkilöiden tai näiden määräysvallassa olevien

---

¹ Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa alkoi

yhtiöiden kanssa sekä siihen, ketä nämä henkilöt ovat olleet ja minkälaisesta yhteistyöstä on ollut kyse. Nämä seikat avataan ko. kappaleissa seuraavasti:

Kappaleessa 3 kuvataan venäläisen oligarkin Mikhail Gutserievin henkilötaustaa sekä hänen yhteyksiään Venäjän presidentti Putiniin ja Valko-Venäjän presidentti Lukašenkaan.

Kappaleessa 4 valotetaan Mikhail Gutserievin osallisuutta Venäjän hyökkäyssotaan Ukrainassa.

Kappaleessa 5 valotetaan Mikhail Gutserievin osallisuutta vakaviin ihmisoikeusloukkauksiin Valko-Venäjällä.

Kappaleessa 6 listataan EU:n ja muiden toimijoiden Mikhail Gutserieviin kohdistamat pakotteet.

Kappaleessa 7 käsitellään Mikhail Gutserievin taustoja turkistuotantoon- ja kauppaan liittyen.

Kappaleessa 8 esitellään Mikhail Gutserievin määräysvallassa olevan venäläisen turkisyhtiön kaupankäyntiä Saga Fursin kanssa.

Kappaleessa 9 tehdään kansankielistä yhteenvetoa muistion kappaleissa 2–8 esitetyistä asioista.

Kappaleessa 10 arvioidaan FIFUR- konsernin rikosoikeudellista vastuuta liittyen epäiltyyn EU:n pakoteasetusten rikkomiseen.

Kappaleessa 11 arvioidaan FIFUR- konsernin toimintaa sen omien vastuullisuusperiaatteiden valossa.

2. Turkisalan kaupankäynti Venäjällä 24.2.2022 jälkeen

2.1 Ylen uutisointi 2.6.2023

Asiaa on käsitelty *viennin osalta* aiemmin muun muassa Ylen 2.6.2023 julkaisemassa artikkelissa².

Ylen artikkelista poimittua:

”Suomalainen turkishuutokauppayhtiö Saga Furs kertoo, ettei ole välittänyt turkisnahkoja Venäjälle vuoden 2021 jälkeen.

---

² <https://yle.fi/a/74-20034874>

– Meillä ei ole tietoa, kuka näitä Tullin tilastoissa näkyviä turkisnahkoja olisi välittänyt, sanoo viestintäpäällikkö Tytti Kotipelto yhtiön viestinnästä.

Suomen turkiseläinten kasvattajain liitto Fifur ei myöskään osaa sanoa, keitä ovat Tullin tilastoissa näkyvät turkistenviejät. Viestintäjohtaja Olli-Pekka Nissinen kertoo, että liiton jäsenyrittäjiä on neuvottu sodan alusta lähtien noudattamaan pakotteita ja olemaan tekemättä muutenkaan liiketoimia Venäjän suuntaan.

– Käsityksemme mukaan jäsenyrittäjämme eivät tällaista privaattikauppaa harjoita. Olisihan se selvä maineriski ja eettisesti arveluttavaa, sen ymmärtää jokainen, Nissinen jatkaa.”

2.2 SEY:n tekemät lisäselvitykset Ylen artikkelin pohjalta

2.2.1 Nahkojen viennit Venäjälle 24.2.2022 jälkeen

SEY:n tietojen mukaan Venäjälle on tehty ainakin 24 turkisvientiä aikavälillä 24.2.2022 – elokuu 2024. Näiden vientien takana on 3 Suomeen rekisteröityä yhtiötä: Argento Fur and Leather Oy, Oy Sebbas Fur Trade Ltd ja Fanst AB.

ARGENTO FUR AND LEATHER OY (Jatkossa AFLO)

AFLO on vienyt Venäjälle turkisnahkoja aikavälillä 24.2.2022 – elokuu 2024 yhteensä kuusi kertaa (Liite 1).

ABRAMS world trade wiki -palvelun³ tietojen mukaan esimerkiksi vuoden 2023 puolelle ajoittuvien AFLON Venäjän vientien nettopainot olivat välillä 4083 kg – 5940 kg per vienti.

AFLO on turkiseläimiä Suomessa kasvattavan SEA FUR Oy:n⁴ osaomistaja (Liite 2).

Pohjanmaan käräjäoikeus on kuullut AFLON omistajaa SEA FUR Oy:n saneerausmenettelyn yhteydessä toukokuussa 2023 (Liite 3). AFLON omistaja kertoi myyneensä osaomistamansa SEA FUR Oy:n nahkoja ”mm. Turkkiin”. Käräjäoikeuden asiakirja ei sisältänyt tyhjentävää listausta valtioista, joihin AFLO vie Sea FUR Oy:n nahkoja. SEY jatkaa AFLON toiminnan selvittämistä muun muassa jättämällä tutkintapyyntöä poliisille –Merkittävistä

---

³ <https://en.abrams.wiki/> Palvelua kuvataan yhtiön verkkosivuilla näin: *According to UN Comtrade, our "unique business intelligence portal" combines data from global bills of lading, country databases and the United Nations Comtrade database.*

⁴ <https://www.yritystele.fi/yrityksen-tiedot/sea-fur-oy/taloustiedot/351569>

vientimääristään huolimatta nollatuloksen⁵ vuonna 2023 tehnyt AFLO on laiminlyönyt kokonaan viime vuosien tilinpäätöstietojen rekisteröimisen PRH:lle.

Sea Fur Oy:n mahdolliset liitokset AFLONin Venäjävienteihin ovat periaatteellisessa mielessä merkittävä asia, sillä yksi Sea Fur Oy:n osaomistajista on erittäin merkittävä henkilö suomalaisessa turkisteollisuudessa.

Myös toinen Sea Fur Oy:n osaomistaja on julkisuudessa paljon esiintynyt turkistuotannon henkilö. Yksi hänen yhtiöistään oli myrskynsilmissä vuonna 2024, kun yhtiötä ja sen kahta johtohenkilöä syytettiin yli miljoonan korona-altistuneen kalajättekilon salakuljetuksesta⁶. Toinen johtohenkilöistä myös tuomittiin⁷.

OY SEBBAS FUR TRADE LTD

Oy Sebbas Fur Trade Ltd on vienyt Venäjälle turkisnahkoja aikavälillä 24.2.2022 – elokuu 2024 yhteensä 14 kertaa⁸.

ABRAMS world trade wiki -palvelun mukaan Oy Sebbas Fur Trade Ltd:n Venäjän vientien nettopainot ovat olleet välillä 502 kg – 3034 kg per vienti.

FANST AB

Myös Fanst AB on tehnyt useita turkisnahkojen vientejä Venäjälle 24.2.2022 jälkeen. Fanstin osalta vientien kokonaisvolyymi on edelleen selvityksen alla.

---

⁵ <https://www.vero.fi/contentassets/a7b04897ccd44feda446bd1894c1fd74/yhteiso-tuloverotus-julk-2023.csv>

⁶ <https://yle.fi/a/74-20081041>

⁷ <https://yle.fi/a/74-20086967>

⁸ Vuosien 2023 ja 24 selviävät liitteestä 1. Vuoden 2022 viennit on tarkastettu virkaeläinlääkäriltä puhelimitse.

2.2.2 Nahkojen tuonnit Venäjältä 24.2.2022 jälkeen

SAGA FURS OYJ

Abrams World Trade Wiki⁹- palvelun mukaan Saga Furs Oyj toi Venäjältä (Saltykovskyn tarha) Suomeen 1384 kg soopelinnahkoja 26.12.2022 (Liite 4). Oheisesta Abrams World Trade Wiki:n tuontitiedosta selviää, että nahkat tuotiin Suomeen kansainvälisessä huutokaupassa myytäväksi:

Shipment	Supplier	Country	Customer	Country	Product Description	HS Code	Weight	Value
1 2022-12-26 (registration)	ОАО Племенной Зверосовхоз Салтыков 143912, М. ОАО Племенной Зверосовхоз Салтыковский Область Город Балашика, Кучинское Шоссе, Владение 2 RU	Russian Federation	Saga Furs Oyj Martinkyläntie 48, 01720 Finland	Finland	SABLE SKINS, WHOLE, UNTAINED, FOR SALE AT INTERNATIONAL AUCTION IN FINLAND: SABLE SKINS, WHOLE, UNTAINED, FOR SALE AT INTERNATIONAL AUCTION IN FINLAND:	4301807020	1,384 kg (net)	USD 1,039,289 (CPT)

Myös **Trademo -verkkosivuston¹⁰** mukaan Saga Furs Oyj toi soopelinnahkoja Suomeen 26.12.2022 yli tuhat kiloa nimenomaan Saltykovskyn turkisfarmilta.

Saga Furs Oyj:n ja Saltykovskyn keskinäinen kaupanteko käsitellään kokonaisuudessaan tämän muistion kappaleessa 8.

3. Mikhail Gutseriev

3.1 Yleistä

Euroopan unionin virallinen lehti¹¹ kertoo Mihail Gutserjevin olevan merkittävä venäläinen liikemies, jolla on liiketaloudellisia intressejä Valko-Venäjällä muun muassa energia-, kalisuola- sekä hotelli- ja matkailualalla.

Useista eri lähteistä¹² selviää, että Gutseriev on ollut merkittävä toimija myös Venäjän energian-, median- ja politiikan näyttämöillä. Esimerkiksi Russneft-yhtiön

⁹ <https://en.abrams.wiki/>

¹⁰ <https://www.trademo.com/companies/saga-furs-oyj/17523957>

¹¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=OJ%3AL%3A2021%3A219I%3AFULL>

¹² <https://www.publiceye.ch/en/topics/ukraine/commodity-trading-with-russia/switzerland-putins-coal-fired-power-plant>

<https://russneft.ru/eng/news/13654/>

<https://russneft.ru/eng/pressreleases/9823/>

<https://www.cgdc.eu/international+board/mikhail+s+gutseriev.html>

lehdistötiedotteesta¹³ selviää, että Venäjän energiaministeriö on palkinnut Gutserievin työstään energiasektorin kehittämisessä.

Forbesin artikkelista¹⁴ selviää, että muun muassa 8 radioasemaa omistavan toimivan Gutserievin netto-omaisuus on USD 3.7 miljardia.

The Guardianin¹⁵ mukaan Gutseriev on yksi monista oligarkeista, joilla on huomattavia kiinteistöomistuksia Lontoossa veroparatiisijärjestelyjen kautta.

ICIJ:n tiedotteesta¹⁶ selviää, että Gutserievillä oli venäläisistä poliitikoista eniten yhteyksiä ns. Pandoran papereiden veroparatiisiyhtiöihin (yhteensä 84 yhtiöön).

3.2 Lukašenkan pitkäaikainen ystävä

Euroopan unionin virallisen lehden¹⁷ mukaan Mikhail Gutseriev on Aljaksandr Lukašenkan pitkäaikainen ystävä, ja tämän yhteyden ansiosta hän on hankkinut huomattavasti varallisuutta ja vaikutusvaltaa Valko-Venäjän poliittisen eliitin keskuudessa.

Euroopan unionin virallisesta lehdestä selviää myös se, että tämän ystävyytensä aikana Gutseriev on tukenut Lukasenkaa muun muassa

- toimittamalla hänen hallinnolleen öljyä Venäjän ja Valko-Venäjän välisen energiakriisin aikana;
- tukemalla häntä öljyn toimituksiin liittyvissä kiistoissa;
- tekemällä USD 2 mrd. suuruisen kaivos- ja louhintainvestoinnin Valko-Venäjälle;
- antamalla tälle arvokkaita lahjoja;
- peittelemällä hänen kiinteistöomistuksiaan;
- rahoittamalla ortodoksikirkon rakentamisen Valko-Venäjälle.

Vastaavasti Lukasenka on tukenut Gutserievia tähän kohdistuneiden rikossyytteiden käsittelyn yhteydessä.

---

¹³ <https://russneft.ru/eng/pressreleases/9823/>

¹⁴ <https://www.forbes.com/profile/mikhail-gutseriev/>

¹⁵ <https://www.theguardian.com/news/2021/oct/05/pandora-papers-reveal-true-owners-offshore-held-uk-property-london>

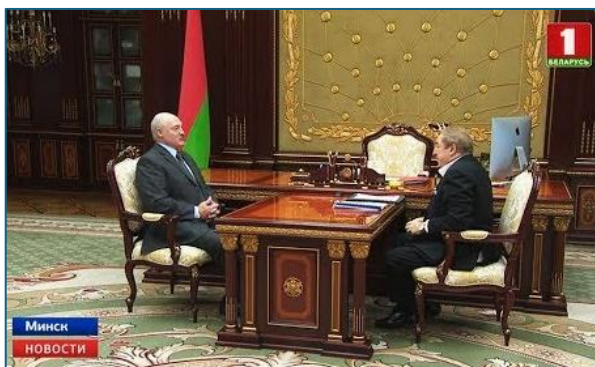
¹⁶ <https://www.icij.org/investigations/pandora-papers/alpha-offshore-leaks-database-pandora-papers-russia/>

¹⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021D1002>

Tätä erityisen läheistä suhdetta Lukasenkaan on omiaan kuvaamaan myös se, että **Valko-Venäjän presidentin kanslia** lähetti Gutserieville jopa julkisen onnittelusähkeen¹⁸ tämän syntymäpäivänä.

Oheisella videolla Gutseriev ja Lukasenka keskustelevat Kaliumkarbonaattiteollisuuden edistämisestä Valko-Venäjällä:

3.3 Putinin palkitsema oligarkki

Venäjän presidentti Putin on palkinnut Gutserievin tämän työstä media-alalla¹⁹. Gutserievin läheinen yhteys Putiniin käy ilmi myös lukuisista muista yhteyksistä^{20 21 22 23}. Esimerkiksi sveitsiläisen Public Eye -kansalaisjärjestön julkaisemasta artikkelista²⁴ selviää, että Gutserievin määräysvallassa oleva KTK-yhtiö on yksi Putinin energiatarvetta tyydyttävistä toimijoista.

¹⁸ <https://president.gov.by/en/events/alexander-lukashenko-sends-birthday-greetings-to-mikhail-gutseriev-18301>

¹⁹ <https://russneft.ru/eng/news/13906/>

²⁰ <http://en.kremlin.ru/events/president/news/72308/photos/72870>

²¹ https://sputnikmediabank.com/story/list_472286/

²² <https://www.alamy.com/meeting-of-russian-president-vladimir-putin-with-representatives-of-russian-business-circles-in-the-alexander-hall-of-the-grand-kremlin-palace-from-left-chairman-of-the-board-of-afk-sistema-pao-vladimir-yevtushenkov-chairman-of-the-board-of-russneft-mikhail-gutseriev-and-president-of-crocus-group-aras-agalarov-before-the-meeting-december-25-2019-russia-moscow-photo-credit-gleb-schelkunovkommersantsipa-usa-image409732754.html>

²³ <https://www.talk-finance.co.uk/britain/mikhail-gutseriev-trust/>

²⁴ <https://www.publiceye.ch/en/topics/ukraine/commodity-trading-with-russia/switzerland-putins-coal-fired-power-plant>

4. Gutserievin osallisuus Venäjän hyökkäyssotaan

Kuten kappaleesta 3 selviää, Gutserievilla on merkittävä rooli Putinin hallinnon tukemisessa jo pelkästään liiketaloudellisen asemansa kautta. **Gutseriev kuuluikin niiden 37 yritysjohtajan joukkoon, jotka Putin kutsui koolle vain tunteja sen jälkeen, kun Venäjä oli hyökännyt Ukrainan maaperälle 24.2.2022²⁵.**

Useiden eri lähteiden mukaan Mikhail Gutserievilla on (määräysvallassa olevien yhtiöiden kautta) myös suora yhteys Venäjän operatiivisiin sotatoimiin Ukrainassa. Tällaisia yhtiöitä ovat ainakin Safmar Group ja Mospromstroy.

Safmar Group

Kiev Postin²⁶ mukaan Krasnodarissa Venäjällä lokakuussa ukrainainalaisten toimesta räjäytetty Afip- öljynjalostamo²⁷ oli Gutserievin johtaman Safmar Groupin omistuksessa. Artikkelin mukaan öljynjalostamo tuotti polttoainetta Ukrainaan iskuja tekeville venäläisille hävittäjille.

Mospromstroy

iStories -niminen venäläisten tutkivien journalistien perustama organisaatio uutisoi²⁸ venäläisten oligarkkien (kuten Gutseriev) roolista palkkasotilaiden rekrytoimisessa Ukrainaan. Useat muut mediat^{29,30,31} ovat omassa uutisoinnissaan viitanneet näihin iStories-organisaation havaintoihin Mospromstroy- yhtiön ja Gutserievin roolista Venäjän sotatoimien tukijana.

---

²⁵ <https://www.forbes.com/sites/giacomotognini/2022/03/01/tracker-in-depth-look-at-48-russian-billionaires-hit-by-sanctions/>

²⁶ <https://www.kyivpost.com/post/23429>

²⁷ <https://www.offshore-technology.com/marketdata/afipsky-refinery-cracking-russia/?cf-view>

²⁸ <https://istories.media/en/stories/2023/08/01/billionaires-mercenaries/>

²⁹ <https://kyivindependent.com/investigative-stories-from-ukraine-russia-hits-ukraine-with-missiles-that-once-belonged-to-ukraine/>

³⁰ <https://www.business-humanrights.org/en/latest-news/russian-cos-allegedly-recruit-pay-employees-who-sign-contract-with-ministry-of-defence-and-go-to-fight-in-ukraine-incl-cos-non-responses/>

³¹ <https://www.understandingwar.org/backgrounder/russian-offensive-campaign-assessment-august-1-2023>

Myös Aleksey Navalnyin³² perustaman kansainvälisen korruption vastaisen ACF-rahaston³³ mukaan Mikhail Gutseriev kontrolloi yhtiöitä (kuten Mospromstroy), jotka tarjoavat taloudellista ja organisatorista tukea Venäjän puolustusministeriölle tämän rekrytoidessa sotilaita Ukrainan sotatoimiin.

5. Gutserievin osallisuus Valko-Venäjän ihmisoikeusloukkauksiin

Valko-Venäjää kutsutaan Suomessa ja globaalistikin ”Euroopan viimeiseksi diktatuuriksi”³⁴ ³⁵³⁶ ³⁷. Tämä kuvaus henkilöityy Valko-Venäjän presidentti Aljaksandr Lukašenkaan, joka on hallinnut maata jo vuodesta 1994³⁸ lähtien.

Kuten kappaleesta 3.2 selviää, Gutseriev on merkittävällä tavalla tukenut Lukašenkan diktatuurihallintoa jo vuosituhaten vaihteesta lähtien.

Voidaan kuitenkin todeta, että Gutserievin tukitoimet eivät rajoitu ”vain” hallinnon yleiseen tukemiseen. Euroopan unionin virallisen lehden mukaan mediat ovat raportoineet, ”*että kun valkovenäläisten valtion omistamien medioiden lakkoilleet työntekijät erotettiin elokuussa 2020, Valko-Venäjälle lennätettiin näiden tilalle venäläisiä media-alan työntekijöitä Gutserjeville kuuluvalla ilma-aluksella, ja heidät majoitettiin Gutserjeville kuuluvaan Minsk Renaissance -hotelliin.*”

---

³² Alexey Navalnyi oli venäläinen oppositiopoliitikko, jolle myönnettiin mm. Euroopan unionin merkittävin kunnianosoitus (Saharov-palkinto) ihmisoikeuksien puolustajien tekemästä työstä.

³³ https://acf.international/media/Navalny_List_50_US.pdf

³⁴ <https://www.aljazeera.com/news/2021/11/25/belarus-leaders-trajectory-from-communist-farmer-to-paranoid>

³⁵ <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/belarusalert/europes-last-dictator-the-rise-and-possible-fall-of-alexander-lukashenko/>

³⁶ <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2013/03/15/valko-venaja-euroopan-viimeinen-diktatuuri>

³⁷ <https://www.iltalehti.fi/ulkomaat/a/509ad899-092c-40a8-805e-b06804887f46>

³⁸ <https://www.belarus.by/en/government/president>

6. Gutserieviin kohdistetut pakotteet

6.1 Pakotteet Valko-Venäjän ihmisoikeusloukkauksista

Mikhail Gutseriev joutui Valko-Venäjää koskevan pakoteasetuksen listalle Minskissä 23.5.2021 tapahtuneen välikohtauksen jälkeen: **Lukashenkan hallinto pakotti Ryan Air-yhtiön matkustajakoneen tekemään pakkolaskun Minskiin hävittäjän saattamana.** Samassa yhteydessä Lukasenkan hallinto pidätytti koneessa olleen oppositioaktivisti Raman Pratasevitšin.

Tapaukseen reagoitiin länessä erittäin voimakkaasti. Länsimaiden poliittinen eliitti³⁹, kuten esimerkiksi Yhdysvaltojen presidentti Joe Biden⁴⁰, vaativat asiassa perinpohjaista tutkintaa sekä uusien pakotteiden asettamista Valko-Venäjälle. Euroopan komission puheenjohtaja Ursula von Der Leyen kuvaili tekoa hyökkäykseksi demokratiaa vastaan⁴¹.

³⁹ <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/tama-tiedetaan-hatalaskuun-pakotetun-ryanairin-koneen-tapauksesta-nyt/8149970#gs.hgnvr2>

⁴⁰ https://pl.usembassy.gov/diversion_of_ryanair_flight/
<https://nypost.com/2021/05/25/biden-calls-belarus-plane-diversion-an-outrageous-incident/>

⁴¹ <https://www.youtube.com/watch?v=GWxKiSW7VYw>

Ei siis voida pitää yllätyksenä, että EU lisäsi Valko-Venäjän vastaisia pakotteita jo noin kuukausi välikohtauksen jälkeen.

EU:n pakote 21.6.2021

EU:n neuvosto antoi **21.6.2021** täytäntöönpanoasetuksen⁴² Valko-Venäjää koskevista rajoittavista toimenpiteistä annetun asetuksen (EY) N:o 765/2006 8 a artiklan 1 kohdan täytäntöönpanosta.

Asetuksen johdanto -osassa todetaan seuraavaa:

- (1) Neuvosto hyväksyi 18 päivänä toukokuuta 2006 asetuksen (EY) N:o 765/2006.
- (2) Valko-Venäjällä toimitettiin 9 päivänä elokuuta **2020 presidentinvaalit, joiden todettiin olleen ristiriidassa kansainvälisten normien kanssa ja joita häirittiin kohdistamalla sortotoimia riippumattomiin ehdokkaisiin ja raakoja tukahduttamistoimia rauhanomaisiin mielenosoittajiin kyseisten vaalien jälkeen.** Unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja antoi 11 päivänä elokuuta 2020 unionin puolesta julkilausuman, jossa katsottiin, etteivät vaalit olleet vapaat eivätkä oikeudenmukaiset. Lisäksi siinä todettiin, että niitä vastaan, jotka ovat vastuussa väkivallasta, perusteettomista pidätyksistä ja vaalitulosten väärentämisestä, voidaan ryhtyä toimenpiteisiin.
- (3) Ottaen huomioon vakavien **ihmisoikeusrikkomusten voimakkaan lisääntymisen Valko-Venäjällä** sekä kansalaisyhteiskuntaan, demokraattiseen oppositioon ja toimittajiin samoin kuin kansallisiin vähemmistöihin kuuluviin henkilöihin kohdistetut **väkivaltaiset tukahduttamistoimet** olisi nimettävä lisää henkilöitä ja yhteisöjä.
- (4) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 24 ja 25 päivänä toukokuuta 2021 päätelmät, joissa se tuomitsi vahvasti sen, että **Ryanairin lento pakotettiin laskeutumaan Minskiin Valko-Venäjälle 23 päivänä toukokuuta 2021 lentoturvallisuuden vaarantaen ja että Valko-Venäjän viranomaiset vangitsivat toimittaja Raman Pratasevitšin ja Sofia Sapegan.** Se kehotti neuvostoa hyväksymään mahdollisimman pian henkilöiden ja yhteisöjen uusia luetteloon merkitsemisiä asiaankuuluvan pakotekehityksen perusteella.

---

⁴² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=CELEX%3A32021R0997>

- (5) Näin ollen 78 henkilöä ja seitsemän yhteisöä olisi lisättävä asetuksen (EY) N:o 765/2006 liitteessä I olevaan luetteluun henkilöistä ja yhteisöistä, joihin kohdistetaan rajoittavia toimenpiteitä.

Täytäntöönpanoasetuksesta 2021/997 selviää, että yksi asetuksen (EY) N:o 765/2006 liitteeseen I lisätyistä henkilöistä oli **Mikhail Gutseriev**.

Tarkasteltaessa asetuksen (EY) N:o 765/2006 sisältöä selviää, **listalla olevan henkilön varat on jäädytettävä, eikä mitään varoja tai taloudellisia resursseja saa suoraan tai välillisesti asettaa liitteessä I lueteltujen luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten saataville tai hyödynnettäviksi**. Asetuksessa myös Kielletään tietoinen ja tarkoituksellinen osallistuminen toimintaan, jonka suorana tai välillisenä tavoitteena tai seurauksena on 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden kiertäminen.

Valko-Venäjää koskevia pakotteita on kohdistettu Mikhail Gutserieviin myös seuraavien valtioiden toimesta⁴³:

- Sveitsi 7.7.2021 alkaen
- Iso-Britannia 9.8.2021 alkaen
- Belgia 7.2.2023 alkaen
- Ranska, pvm. ei tiedossa

Näiden pakotteiden oikeusvaikutukset ja tarkat perustelut vaihtelevat maakohtaisesti, mutta vastaavat pääsääntöisesti EU:n pakotteita.

6.2 Pakotteet liittyen Venäjän hyökkäyssotaan Ukrainassa

Venäjää koskevia pakotteita on kohdistettu Mikhail Gutserieviin ainakin seuraavien valtioiden toimesta:

- Australia 6.4.2022 alkaen
- Kanada 19.4.2022 alkaen
- Puola 26.4.2022 alkaen
- Uusi-Seelanti 12.10.2022 alkaen
- Ukraina 19.10.2022

Myös näiden pakotteiden oikeusvaikutukset ja tarkat perustelut vaihtelevat maakohtaisesti, mutta kuten edellä, nekin vastaavat pääsääntöisesti EU:n pakotteita.

---

⁴³ <https://www.opensanctions.org/entities/Q1346607/#rel.sanctions>

7. Gutserievin turkibusnes

7.1 Gutserievin taustoista turkusalalla

Russneft- yhtiön julkaisun⁴⁴ mukaan Gutseriev valmistui 1981 Dzhambulin Teknologia Instituutista erikoistumiskoulutuksenaan nahka ja turkikset.

Netstudien julkaisun⁴⁵ (osapuilleen 2010) mukaan Gutserievilla on määräysvalta Krestovskyn turkistuotantotiloihin⁴⁶ ja useisiin muihin turkisan yrityksiin.

Venäläismedia RBC:n⁴⁷ mukaan *Mikhail Gutseriev* osti Saltykovskin turkisfarmin vuonna 2001. Vuonna 2016 Gutseriev ryhtyi kehittämään turkistuotantoonsa liittyvää tehdas- ja putiikkiverkostoa yhdessä VeraMaxima-turkisstudion perustajan kanssa. Artikkeleihin haastateltu Gutseriev totesi muun muassa, että "*myyn pörssissä maan parasta soopelia. Olen kyllästynyt antamaan nahkoja 100 dollarilla*".

Saltykovskyn turkisfarmin verkkosivustolla⁴⁸ on silläkin maininta Mikhail Gutserievista:

⁴⁴ <https://russneft.ru/eng/news/13737/>

⁴⁵ https://www.netstudien.de/_gutseriev.pdf

⁴⁶ <https://market.rin.ru/cgi-bin/firm.pl?id=1505423>

⁴⁷ <https://www.rbc.ru/business/23/06/2016/576a7e769a7947f259196d99>

⁴⁸ <https://www.saltykovsky.com/partners/>

Mikhail Gutseriev esiintyy henkilökohtaisesti myös oheisella videolla⁴⁹, jossa esitellään Saltykovskyn turkisfarmin sivuillakin mainittua yhteistyöhanketta venäläisen vaatesuunnittelijan kanssa:

Saltykovskyn turkisfarmin omistajuus on varmistettavissa myös virallisten asiakirjojen kautta: **Safmar Group Investments -yhtiön vuoden 2021 tytäryhtiöluettelosta** (Liite 5) selviää, että Saltykovskyn turkisfarmi on Safmar Group Investin tytäryhtiö (Liite 5, tytäryhtiö nro 161). **Euroopan Unionin virallisen lehden** mukaan SAFMAR on yksi Mikhail Gutserievin hallinnassa olevista yhtiöistä.⁵⁰

8. Gutseriev Saga Fursin kumppanina

8.1 Saltykovskyn turkisfarmi Saga Fursin joulukuun 2018 huutokaupassa

Mikhail Gutserievin määräysvallassa olevan *Saltykovsky Fur Farm*- yhtiön verkkosivulla⁵¹ vuonna 2020 julkaistussa kirjoituksessa⁵² kerrotaan yhteistyöstä Saga Fursin kanssa seuraavaa:

“International fur auction Saga Furs is an event that brings together leading fur industry professionals from around the world interested in purchasing quality natural fur. Our fur

⁴⁹ <https://www.youtube.com/watch?v=aAF5JSZCuZs>

⁵⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=OJ%3AL%3A2021%3A219I%3AFULL>

⁵¹ www.saltykovsky.com

⁵² <https://www.saltykovsky.com/blog/2020-03-06-fur-farm-saltykovsky-again-became-a-participant-of-the-international-auction-saga-furs/>

*farm has been participating in the auction **since 2018**, adequately representing elite furs. In previous years of cooperation with the auction, our fur farm has successfully sold large batches of sable fur. **Sable**, bred in our fur farm as a result of continuous breeding and tribal work, has a unique color and density of fur – raw materials have different degrees of gray.”*

Saga Furs Oyj:n tilikauden 1.11.2017–31.10.2018 toimintakertomuksesta löytyy tieto, joka tukee Saltykovskyn jakaman tiedon oikeellisuutta:

*”Tilikauden 2018/2019 ensimmäinen huutokauppa järjestettiin **17.–18. joulukuuta 2018**. Huutokaupassa tarjottiin 280.000 ketunnahkaa (12/2017: 290.000), 35.000 suomensupinnahkaa (29.000), 230.000 (300.000) karakul-lampaannahkaa sekä **ensimmäistä kertaa moneen vuoteen myös 17.000 tarhasoopelinnahkaa.”***

ABRAMS world trade wiki -palvelun mukaan Saga Furs Oyj toi 27.11.2018 Saltykovskyn tarhalta Suomeen 1820 kg soopelin nahkoja. Kyseinen tuonti sopii ajallisesti Saltykovskyn sekä Saga Fursin omilla sivuillaan ilmoittamiin tietoihin joulukuun 2018 huutokaupasta.

8.2 Saltykovskyn turkisfarmi Saga Fursin huutokaupoissa 2019–2021

Saga Furs Oyj:n julkaisemista huutokauppa-asiakirjoista⁵³ selviää, että soopelin nahkojen tarjoaminen ei rajoittunut vain joulukuun 2018 huutokauppaan. Soopelin nahkoja oli jatkossa tarjolla myös kaikissa niissä 2019–2021 järjestetyissä huutokaupoissa, joissa Saltykovskyn turkisfarmi on itsekin kertonut tarjonneensa soopelin nahkoja.

Saltykovskyn turkisfarmin verkkosivuilta selviää, että yhtiö tarjosi soopelin nahkoja myytäväksi seuraavissa Saga Fursin huutokaupoissa aikavälillä 2019–2021:

- Maaliskuu 2019⁵⁴
- Kesäkuu 2019⁵⁵
- Joulukuu 2019⁵⁶
- Huhtikuu 2020⁵⁷

---

⁵³ Ladattu Internet- arkistosta

⁵⁴ <https://www.saltykovsky.com/blog/2019-02-07-sable-saltykovsky-at-saga-furs-auction/>

⁵⁵ <https://www.saltykovsky.com/blog/2019-03-26-welcome-to-saga-furs-in-june-2019/>

⁵⁶ <https://www.saltykovsky.com/blog/2019-12-18-saltykovsky-fur-farm-will-present-its-products-at-the-international-auction-saga-furs/>

⁵⁷ <https://www.saltykovsky.com/blog/2020-03-06-fur-farm-saltykovsky-again-became-a-participant-of-the-international-auction-saga-furs/>

- Toukokuu 2020⁵⁸
- Maaliskuu 2021⁵⁹
- Kesäkuu 2021⁶⁰
- Joulukuu 2021⁶¹

ABRAMS world trade wiki -palvelun⁶² mukaan Saga Furs Oyj toi Saltykovskyn tarhalta Suomeen soopelin nahkoja aikavälillä 2018–2021 seuraavasti:

Marraskuu 2018	1820 kg
Kesäkuu 2019	1037 kg
Marraskuu 2019	1387 kg
Huhtikuu 2020	960 kg
Huhtikuu 2021	957 kg
Kesäkuu 2021	186 kg
Marraskuu 2021	1040 kg

8.3 Vuodet 2022 ja 2023

ABRAMS world trade wiki -palvelun mukaan Saga Furs Oyj on marraskuun 2021 tuonnin jälkeen tuonut Saltykovskyn tarhalta Suomeen ainakin kerran soopelin nahkoja: 1384 kg 26.12.2022 kansainvälisessä huutokaupassa myytäväksi:

Shipment	Supplier	Country	Customer	Country	Product Description	HS Code	Weight	Value
1 2022-12-26 (registration)	ОАО Племенной Зверосовхоз Салтыковский 143912, Мл ОАО Племенной Зверосовхоз Saltykovskij Область Город Балашика, Кучинское Шоссе, Владение 2 RU	Russian Federation	Saga Furs Oyj Martinkyläntie 48, 01720 Finland	Finland	SABLE SKINS, WHOLE, UNTAINED, FOR SALE AT INTERNATIONAL AUCTION IN FINLAND: SABLE SKINS, WHOLE, UNTAINED, FOR SALE AT INTERNATIONAL AUCTION IN FINLAND:	4301807020	1,384 kg (net)	USD 1,039,289 (CPT)

⁵⁸ <https://www.saltykovsky.com/blog/2020-05-13-skanblack-mink-at-saga-furs-auction/>

⁵⁹ <https://www.saltykovsky.com/blog/2021-03-05-saga-furs/>

⁶⁰ <https://www.saltykovsky.com/blog/2021-06-10-at-the-international-fur-auction-saga-furs-started-bidding-time-to-buy-russian-luxe-class-fur/>

⁶¹ <https://www.saltykovsky.com/blog/2021-12-15-another-international-fur-auction-saga-furs-will-take-place-saltykovsky-fur-farm-is-among-the-participants/>

⁶² <https://en.abrams.wiki/>

Saga Furs Oyj:n sivuilta⁶³ selviää, että soopelin nahkoja oli edelleen myynnissä vuosien 2022 ja 2023 huutokaupoissa:

- Maaliskuussa 2022 oli tarjolla yhteensä 33 026 nahkaa, joista suomalaisia tarhattuja soopeleita vain 400. **Muiden soopeleiden osalta ei ole merkintää alkuperämaasta.**
- Kesäkuussa 2022 oli tarjolla yhteensä 17 009 nahkaa. **Ei merkintää alkuperämaasta.**
- Syyskuussa 2022 oli tarjolla yhteensä 12 804 nahkaa, joista 509 Suomesta. **Muiden soopeleiden osalta ei merkintää alkuperämaasta.**
- Maaliskuussa 2023 oli tarjolla yhteensä 3237 nahkaa. **Ei merkintää alkuperämaasta.**
- Kesäkuussa 2023 oli tarjolla yhteensä 3665 nahkaa. **Ei merkintää alkuperämaasta.**

Huomiona todettakoon, että edellä mainittujen huutokauppojen (03/2022 lähtien) myyntiohjelmien merkinnät soopeleiden alkuperästä eroavat puutteellisuudessaan hyvin merkittävästi esimerkiksi joulukuun 2021 myyntiohjelman merkinnöistä (joissa soopeleiden alkuperämaa ilmoitettiin kappaleen tarkkuudella):

sagafurs.	
Final Sales Programme December 2021	
Online Auction 14.-16.12.	
Inspection 11.-13.12.	
Prompt date 30.12.	
Mink	838 428
Fox	213 222
Finnraccoon	19 887
Sable	17 573
Karakul	115 156

⁶³ <https://www.sagafurs.com/fi/huutokaupat/?show-older>

Wednesday, 15 December		Closing starts at 1 pm	Total	Lots	Showlots	Hours
Pearl	M		23 133	129	90	3
Pearl, North American	M		872	14	14	
Pearl	F		32 897	101	67	
Pearl, North American	F		2 203	21	21	
Palomino Cross	M		569	6	6	
Palomino Cross	F		175	1	1	
Pearl Cross	F		153	1	1	
Sapphire Cross	F		162	1	1	
Finnraccoon			18 742	275	127	
Arctic Finnraccoon			1 145	27	25	
Sable Russian Farmed			16 946	386	172	
Sable Finnish Farmed			627	15	12	
			97 624	977	537	7,5

8.4 Vuosi 2024

Tarkasteltaessa Saga Furs Oyj:n verkkosivujen⁶⁴ tietoja selviää, että vuonna 2024 soopelin nahkoja ei enää Saga Fursinkaan huutokaupoissa myyty.

9. YHTEENVETOA KAPPALEISTA 2-8

9.1 Vienti Venäjälle hyökkäyssodan aikana

Muistion kappaleessa 2 esitetyn perusteella selviää, että kolme Suomeen rekisteröityä yhtiötä on vionyt, ja vie edelleen, turkisinahkoja Venäjälle.

Yksi näistä yhtiöistä on Argento Fur and Leather Oy (jatkossa AFLO), joka toimii vaatteiden ja tekstiilien agentuuriliikkeenä. AFLO on osakkaana suomalaisessa turkiseläimiä kasvattavassa Sea Fur -yhtiössä.

AFLO:n omistaja on kertonut vievänsä osaomistamansa Sea Fur Oy:n turkisinahkoja ”mm. Turkkiin”. SEY selvittää parhaillaan sitä, viekö AFLO osaomistamansa Sea Fur Oy:n turkisinahkoja Turkin lisäksi myös Venäjälle, vai onko AFLON Venäjän vienneissä kyse jonkin ulkopuolisen yhtiön nahoista.

Sea Fur Oy:n muut osaomistajat ovat erittäin merkittäviä toimijoita Suomen turkistuotannossa.

⁶⁴ <https://www.sagafurs.com/fi/huutokaupat/>

SEY jatkaa AFLON Venäjän vientien tutkimista. Lisäksi SEY tulee jättämään AFLOSTA tutkintapyyntö, sillä AFLON on syytä epäillä rikkovan myös kirjanpitolakia.

9.2 Saga Furs Oyj:n harjoittama kaupankäynti Gutserievin yhtiön kanssa

Muistion kappaleessa 3 esitetyn perusteella pidän kiistattomana, että Gutseriev on hyvin merkittävä tekijä niin Venäjän, kuin Valko-Venäjänkin poliittisessa eliitissä aivan niiden huippua myöden.

Muistion kappaleissa 4–6 esitetyn perusteella pidän kiistattomana myös sitä, että Gutseriev on omalla toiminnallaan ollut tukemassa niin Venäjän hyökkäyssotaa Ukrainassa, kuin Valko-Venäjällä toteutettuja laajamittaisia ihmisoikeusloukkauksiakin. Samoilla linjoilla ovat olleet myös useat läntiset toimijat kohdistessaan taloudellisia pakotteita Mikhail Gutserieviin.

Muistion kappaleen 7.1 tiedot osoittavat sen, että Mikhail Gutseriev omistaa Saltykovskyn turkistarhan, sekä käyttää sen toiminnassa tosiasiallisesti määräysvaltaa.

Muistion kappaleen 8 tiedoista rakentuu kattavat perustelut johtopäätökselle, että Saga Furs Oyj on tehnyt merkittävää taloudellista yhteistyötä Gutserievin omistaman Saltykovskyn turkistarhan kanssa aikana, jolloin Gutserieviin on ollut kohdistettuna talouspakotteita EU:n ja muiden läntisten maiden toimesta.

Muistion kappaleessa 8.3 esitetyt seikat (soopelin nahkojen alkuperän häivyttäminen) antaa perustellun syyn epäillä, että Saga Furs Oyj on myös pyrkinyt peittelemään yhteistyötään tämän venäläisen toimijan kanssa hyökkäyssodan alkamisen jälkeen.

10. Pohdintaa Fifurin rikosoikeudellisesta vastuusta

10.1 Asiaan sovellettavat säännökset

Neuvoston asetuksen (EY) N:o 765/2006 2 artiklan mukaan,

1. Jäädytetään kaikki presidentti Lukašenkalle ja tietyille muille Valko-Venäjän virkamiehille, jotka ovat vastuussa vaaleja koskevien kansainvälisten sääntöjen rikkomisesta 19 päivänä maaliskuuta 2006 pidetyissä presidentinvaaleissa sekä kansalaisyhteiskuntaan ja demokraattiseen oppositioon kohdistuvista tukahduttamistoimenpiteistä, sekä liitteessä I luetelluille heitä lähellä oleville luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille, yhteisöille tai

elimille kuuluvat taikka niiden omistuksessa, hallussa tai määräysvallassa olevat varat ja taloudelliset resurssit.

2. Mitään varoja tai taloudellisia resursseja ei saa suoraan tai välillisesti asettaa liitteessä I lueteltujen luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten saataville tai hyödynnettäviksi.

3. Kielletään tietoinen ja tarkoituksellinen osallistuminen toimintaan, jonka suorana tai välillisenä tavoitteena tai seurauksena on 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden kiertäminen.

Rikoslain 46 luvun 1 §:n mukaan, joka rikkoo tai yrittää rikkoa

–

–

9) Euroopan unionin yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alaan kuuluvissa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 215 artiklan nojalla talous- ja rahoitussuhteiden keskeyttämisestä kolmannen maan kanssa tai rajoittavien toimenpiteiden kohdistamisesta luonnollisiin tai oikeushenkilöihin, ryhmiin tai muihin kuin valtiollisiin yhteisöihin annetuissa asetuksissa

säädettyä tai mainittujen säädösten nojalla annettua säännöstelymääräystä, on tuomittava säännöstelyrikoksesta sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

10.2 Tapauksen tosiseikat rikosprosessin näkökulmasta

Tämän muistion kappaleesta 6 selviää, että **Mikhail Gutserieviin kohdistettiin Euroopan unionin neuvoston täytäntöönpanoasetuksella 2021/997 rajoittavia toimenpiteitä 21.6.2021 lähtien**. Asetuksen antamisen myötä Mikhail Gutserievin varat on jäädytettävä, eikä mitään varoja tai taloudellisia resursseja saa suoraan tai välillisesti asettaa Mikhail Gutserievin saataville tai hyödynnettäviksi. Kyseisellä EU:n toimeenpanoasetuksella myös kiellettiin tietoinen ja tarkoituksellinen osallistuminen toimintaan, jonka suorana tai välillisenä tavoitteena tai seurauksena on edellä mainittujen toimenpiteiden kiertäminen.

Kappaleessa 7 esitetyistä lähteistä selviää, että **Saltykovskin turkifarmi on Mikhail Gutserievin omistama**. Kappaleesta myös selviää, että Gutseriev myös tosiasiallisesti osallistuu yhtiön toimintaan ja käyttää tosiasiallista määräysvaltaa yhtiön toiminnassa.

Kappaleessa 8 esitetyistä lähteistä selviää, että **Saga Furs Oyj on tuonut Mikhail Gutserievin määräysvallassa olevan yhtiön nahkoja Suomeen ainakin vielä marraskuussa 2021 ja 26.12.2022 kansainvälisessä huutokaupassaan myytäväksi**.

Edellä kerrotuin perustein katson näytetyksi, että Saga Furs Oyj rikkoi EU:n pakoteasetuksen säännöksiä tehdessään kauppaa Gutserievin omistaman / määräysvallassa olevan Saltykovskyn turkisfarmin kanssa marraskuussa 2021 ja joulukuussa 2022.

Se, täyttääkö Saga Furs Oyj:n toiminta myös säännöstelyrikoksen tunnusmerkistön, kulminoituu nähdäkseni arviointiin käsillä olevan teon syyksiluettavuuden asteesta - Säännöstelyrikoksen täytyminen edellyttää tahallisuutta.

10.3 Säännöstelyrikos & tahallisuus

Liiketoimen tekeminen pakotteiden kohteena olevan tahon kanssa olisi siis rangaistavaa tahallisena säännöstelyrikoksena vain, jos tekijä on tarkoittanut tehdä liiketoimen pakotelistatun kanssa tai vähintään pitänyt varsin todennäköisenä, että liiketoimi muutoin johtaisi varojen tai taloudellisten resurssien päätymiseen suoraan tai välillisesti pakotelistatun saataville tai hyödynnettäväksi.

Oikeuskäytännössä säännöstelyrikoksen edellyttämää tahallisuutta on arvioitu harvakseltaan. Esimerkiksi Itä-Suomen hovioikeuden tuomiossa 6.2.2024 24/105108 ei muutettu käräjäoikeuden antamaa tuomiota, jossa tahallisuutta oli arvioitu näin:

A on vedonnut asiassa tietämättömyyteen vientikielloista - -. Käräjäoikeus toteaa, että lähtökohtaisesti jokainen on velvollinen tuntemaan lain, eikä tarkoituksellinen tietämättömyys vapauta rikosvastuusta. A on asioinut Suomessa syytteen teonkuvauksen mukaisena aikana useasti ja hänen tietoonsa on täytynyt vähintään Suomen median venäjänkielisestä uutisoinnista tulla, että Euroopan unioni on Ukrainan sodan vuoksi asettanut Venäjään kohdistuvia pakotteita. A on itse kertonut niiden kuitenkin olevan vain politiikkaa, joka ei häntä kiinnosta. Käräjäoikeus katsoo, että toiseen valtioon suuntautuvaa tuotteiden tai valuutan vientiä suunnittelevalla on velvollisuus selvittää vientiin kulloinkin liittyvät ajantasaiset rajoitukset, kiellot ja käskyt, eikä tämän velvollisuuden laiminlyönti vapauta vastuusta. Näin ollen on katsottava, että A on tuntenut lain määräykset tai että hänen olisi vähintään tullut ne tuntea ja A:n menettelyä asiassa on pidettävä rikoslain tarkoittamalla tavalla tahallisena.

Katson käräjäoikeuden tavoin, että Venäjällä tai Valko-Venäjällä sijaitsevan yhtiön kanssa kauppaa käyvän suomalaisen toimijan velvollisuutena tulee pitää sitä, että se ”selvittää vientiin kulloinkin liittyvät ajantasaiset rajoitukset, kiellot ja käskyt, eikä tämän velvollisuuden laiminlyönti vapauta vastuusta”.

Pakoteluettelot nimineen ja yksilöintitietoineen sisältyvät vientikieltojen tapaan suoraan pakotesäädöksiin. Luetteloiden sisältö ja niihin liittyvät vaatimukset ovatkin nähdäkseni sellaisia vientikieltoihin vertautuvia ”rajoituksia, kieltoja tai käskyjä”, jotka rajat ylittävä liiketoimintaa suunnittelevan on velvollisuus selvittää.

Säännöstelyrikosta koskevassa oikeuskäytännössä ei ole otettu kantaa siihen, kuinka pitkälle meneviä tarkistuksia yrityksen tulisi tehdä, siis esimerkiksi mahdollisen kauppakumppanin omistajien tai muiden taustatahojen osalta. Sen sijaan Suomen ulkoministeriö⁶⁵ ja Euroopan komissio⁶⁶ ovat julkisissa ohjeissaan yksiselitteisesti katsoneet, että esimerkiksi Venäjälle, Valko-Venäjälle tai muihin korkean pakoteriskin maihin sijoittuneiden yritysten kanssa kauppaa käyvän EU-yhtiön on otettava EU:n pakoteluettelot huomioon oman liiketoimintansa järjestämisessä niin, että osana liiketoimintaa säännöllisesti tarkistetaan, että sen liikekumppanit eivät ole pakotteiden kohteena suoraan tai omistus- tai määräysvaltasuhteidensa kautta.

Voidaankin katsoa, että korkean pakoteriskin maissa (kuten Venäjällä tai Valko-Venäjällä) kauppaa käyvältä yhtiöltä on perusteltua odottaa, että se tuntee Pakoteluetteloiden sisällön ja pyrkii käytössään kohtuudella olevin keinoin varmistumaan, että sen kauppakumppanit eivät ole pakotteiden kohteena suoraan taikka omistus- tai määräysvaltasuhteidensa kanssa.

---

⁶⁵ Pakotteiden kiertämisen havaitseminen ja kiertämisen estäminen ulkomaankaupassa – Käytännön ohjeistusta talouden toimijoille, ulkoministeriö (s.2—3): ”Kaikkien talouden toimijoiden tulisi luoda sisäinen ohjeistus EU-pakotteiden noudattamiseen (due diligence) sekä toteuttaa ja päivittää säännöllisesti kyseistä ohjeistusta. Ohjeistuksessa tulisi ottaa huomioon yrityksen liiketoimintamalli, liiketoiminnan maantieteelliset alueet ja erityispiirteet sekä niihin liittyvä asiakkaiden ja henkilöstön riskinarviointi. Yrityksen perusteltujen liiketoimintapäätösten tulisi pohjautua pakoteriskeistä parhaiten saatavilla oleviin tietoihin ja riittäviin asianmukaisen huolellisuuden menettelyihin koskien muun muassa asiakkaan tuntemismenettelyä (Know Your Customer, KYC). Yrityksen tulisi dokumentoida menettelyt. - - Mahdollisen pakotteiden kiertämisen riskianalyysin tulisi olla osa yrityksen tavanomaista asiakkaan tuntemismenettelyä (KYC). Menettelyssä tulisi vastata muun muassa seuraaviin kysymyksiin: - - **Onko liikekumppanisi pakotelistalla tai onko se pakotteiden kohteena olevan osapuolen omistuksessa tai määräysvallassa?**” (https://um.fi/ajankohtaista/-/asset_publisher/gc654PySnjTX/content/kaytannonohjeita-yrityksille-pakotteiden-kiertamisen-tunnistamiseksi-ehkaisemiseksi) (korostus tässä)

⁶⁶ European Commission Frequently asked questions, Circumvention and Due Diligence, Question 1: “1. What standard of due diligence do EU operators have to observe to comply with the obligation to freeze assets and the prohibition to make resources available to listed persons and entities? Last update: 5 April 2022 - The applicable EU Regulations lay down on EU operators (and operators conducting business in the EU) an obligation of result regarding the obligation to freeze assets and the prohibition to make funds and economic resources directly or indirectly available. The underlying means (due diligence) used by the operators to ensure compliance with the above-mentioned obligations and prohibitions are not further specified in EU legislation. EU operators have to perform appropriate due diligence calibrated according to the specificities of their business and the related risk exposure. It is for each operator to develop, implement, and routinely update an EU sanctions compliance programme that reflects their individual business models, geographic areas of operations and specificities and related risk-assessment regarding customers and staff. - - **Due diligence may in particular consist in screening of beneficiaries of funds or economic resources against sanctions lists & adverse media investigations. Adverse media investigations refer to searches on the internet and news (media investigations) to find evidence that a contractual counterpart, even if not designated (so it passes the screening against the sanctions list), is actually controlled by a designated persons (e.g. news on local press that a company is controlled by a Syrian businessperson) - -.**” (https://finance.ec.europa.eu/eu-and-world/sanctions-restrictivemeasures/sanctions-adopted-following-russias-military-aggression-against-ukraine/frequently-asked-questionssanctions-against-russia_en) (korostus tässä)

Jos tällaisessa yrityksessä ei lainkaan olisi otettu käyttöön pakotteiden noudattamiseen tähtääviä menettelytapoja tai jos ne olisivat ilmeisen puutteellisia, voisi tällainen laiminlyönti olla merkityksellinen myös arvioitaessa mahdollisen säännöstelyrikoksen yhteydessä sitä, onko yrityksen toiminnassa noudatettu vaadittavaa huolellisuutta ja varovaisuutta.

10.4 Johtopäätökset

Käsillä olevan tapauksen osalta voidaan todeta, että kyse oli kaupankäynnistä ns. korkean pakoteriskin maassa. Edelleen voidaan todeta, Saga Furs Oyj:n kauppakumppanin (Saltykovsky Fur Farm) verkkosivulla on ollut ainakin jo vuodesta 2020 lähtien julkaisu, jossa mainitaan Mikhail Gutseriev nimeltä. Samassa yhteydessä kerrotaan, että hän **on yksi Venäjän vaikutusvaltaisimmista liikemiehistä**. Huomiona sekin, että aivan yksinkertaisella Google -haulla ”Saltykovsky owner” olisi mahdollista selvittää kyseisen turkisfarmin omistussuhteita ja niihin liittyvää pakoteriskiä.

Näiden tosiseikkojen perusteella esitän käsityksenäni, että Saga Furs Oyj:n toimihenkilöiden on täytynyt pitää varsin todennäköisenä seurauksena sitä, että Saltykovskyn turkisfarmin kanssa käymästään kaupasta päätyy varoja pakotelistoilla olevien henkilöiden hyväksi. Näin ollen teko on katsottava tehdyksi tahallisenä.

Tahallisuutta ja teon suunnitelmallisuutta on omiaan korostamaan se, että Venäjän hyökkäyssodan alkamisen jälkeen huutokaupoissa myytävien soopelinnahkojen alkuperä häivytettiin.

SEY Suomen eläinsuojelu tulee jättämään asiasta tutkintapyyntönsä poliisille nimikkeellä törkeä säännöstelyrikos.

11. FIFUR- konsernin yritysvastuu

11.1 Tytäryhtiö Saga Furs Oyj:n toimintaperiaatteet

Saga Furs Oyj kertoo verkkosivuillaan⁶⁷, että *se edistää Global Compact -periaatteiden toteutumista vaikutuspiirissään käytännössä omien toimintaperiaatteidensa (Code of Conduct) ja yritysvastuuohjelman avulla.*

Näkemykseni mukaan Saga Furs Oyj:n toimintaa tuleekin tarkastella rikosoikeudellisen tarkastelun lisäksi ainakin seuraavien Global Compact -periaatteiden sekä sen omien toimintaperiaatteiden valossa:

---

⁶⁷ <https://www.sagafurs.com/fi/yhtio/uutiset/saga-furs-juhlii-80-vuottaan-turkistoimialan-johtava-toimija-ja-vastuullisin-valinta/>

Global Compact -periaatteet⁶⁸

Periaate 1: Yritysten tulee tukea ja kunnioittaa yleismaailmallisia ihmisoikeuksia omassa vaikutuspiirissään.

Periaate 2: Yritysten tulee huolehtia, että ne eivät ole osallisina ihmisoikeuksien loukkauksiin.

Periaate 10: Yritysten tulee toimia kaikkia korruption muotoja vastaan, mukaan lukien kiristys ja lahjonta.

Omat toimintaperiaatteet (Code of Conduct)

Sagafurs.com -verkkosivuilla mainituista toimintaperiaatteista katson tässä yhteydessä tarpeelliseksi nostaa ylös seuraavat kohdat:

1. Ethics and law
6. Transparency and reporting
7. Good Corporate Citizenship

11.2 Johtopäätökset

Totean näkemykseni, että käydessään kauppaa Saltykovskyn turkisfarmin⁶⁹ kanssa Saga Furs Oyj laiminlöi räikeästi Global Compactin periaatteita 1,2 ja 10, sekä omien toimintaperiaatteidensa kohtia 1 ja 7.

Näkemykseni mukaan Saga Furs Oyj on toiminut tässä asiassa myös vastoin omien toimintaperiaatteidensa kohtaa 6 (Transparency and reporting) jättäessään kertomatta osakkeenomistajille yhteistyöstään lähellä Putinia ja Lukasenkoa olevan oligarkin yhtiön kanssa, sekä pyrkimällä salaamaan vuosien 2022 ja 2023 toimintakertomuksissa ja huutokauppa-asiakirjoissa kaupankäyntinsä tämän venäläisen toimijan kanssa.

Kunnioittavasti,

Toni Lahtinen

Erityisasiantuntija

SEY Suomen eläinsuojelu

toni.lahtinen@sey.fi

---

⁶⁸ <https://www.globalcompact.fi/kymmenen-periaatetta-ja-sdg>

⁶⁹ jonka omistaa hyökkäyssotaa ja ihmisoikeusloukkauksia tukeva sekä pakotelistoilla oleva Mikhail Gutserievi.

LIITELUETTELO

1. Vientitodistukset 01/2023–08/2024
2. Sea Fur Oy:n kokouspöytäkirja 25.1.2022
3. Pohjanmaan käräjäoikeuden päätös saneerausmenettelyn aloittamisesta 31.5.2023
4. Kuvakaappaus Abrams World Trade Wiki – palvelusta, Saga Furs Oyj:n tuonti 26.12.2022
5. Safmar Group Investments -yhtiön vuoden 2021 tytäryhtiöluettelo

Liitteet toimitetaan pyydettäessä median ja viranomaisten edustajille.